

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 163/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. M., bytom D., zastúpeného advokátkou Mgr. V. H., L., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na ochranu ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím odboru všeobecnej vnútornej správy Obvodného úradu v Lučenci č. k. A-2005/00076-102 zo 4. marca 2005, ako aj jeho predchádzajúcim postupom v tejto veci, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. M. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2005 doručená sťažnosť Ing. J. M., bytom D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. V. H., L., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na ochranu ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím

odboru všeobecnej vnútornej správy Obvodného úradu v Lučenci (ďalej len „obvodný úrad“) č. k. A-2005/00076-102 zo 4. marca 2005, ako aj jeho predchádzajúcim postupom v tejto veci.

Sťažovateľ uviedol, že odbor všeobecnej vnútornej správy a živnostenského podnikania Krajského úradu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský úrad“) rozhodnutím z 22. októbra 2004 zrušil rozhodnutie obvodného úradu z 23. septembra 2004, ktorým obvodný úrad uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Uvedené rozhodnutie zrušil krajský úrad z dôvodu, že správny orgán (obvodný úrad) porušil ustanovenia správneho poriadku tým, že pred vydaním rozhodnutia nezistil presne a úplne skutočný stav veci. Na základe zrušujúceho rozhodnutia krajského úradu obvodný úrad 4. marca 2005 pod č. k. A-2005/00076-102 vydal namietané rozhodnutie o zastavení konania o priestupku.

Sťažovateľ sa domnieva, že v danej veci je daná právomoc ústavného súdu na preskúmanie namietaného rozhodnutia obvodného úradu aj napriek tomu, že proti tomuto rozhodnutiu nebolo podané odvolanie, pretože podľa jeho názoru by to nesplnilo cieľ, ktorý tým sledoval. Svoje tvrdenie doplnil tým, že z rozhodnutia obvodného úradu nevyplýva, prečo *„správny orgán pri druhom preskúmaní zisteného skutkového stavu bez vykonania ďalšieho dokazovania dospel za rovnakej dôkaznej situácie k presne opačnému záveru...“*. Sťažovateľ zároveň dodal, že vzhľadom na charakter priestupkového konania, v ktorom bol skôr ako obvinený z priestupku uznaný vinným, je predmetné konanie spôsobilé negatívnym spôsobom zasiahnuť do jeho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Z tohto dôvodu sa preto sťažovateľ nemieni uspokojiť s odôvodnením rozhodnutia o zastavení konania, pretože podľa jeho názoru nie je zrejmé, akými úvahami sa správny orgán riadil pri vyhodnocovaní dôkazov, či vykonal ďalšie dôkazy a podobne.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol následovne:

„Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd vyslovil, že právo sťažovateľa garantované článkom 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom

46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo Rozhodnutím Obvodného úradu Lučenec č. 2005/00076-102 a jemu predchádzajúcim postupom porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 20.000,- Sk .

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania na odmene advokáta vo výške 5.302,- Sk, ktorá zodpovedá dvom úkonom právnej služby podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. – prevzatie a príprava zastupovania a vyhotovenie podania na Ústavný súd, v hodnote podľa § 11 ods. 2 a 2.501,- Sk a k nemu prináležiaci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 v hodnote 150,- Sk. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne

neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že v rozhodnutí obvodného úradu č. k. A-2005/00076-102 zo 4. marca 2005, ako aj v jeho predchádzajúcom postupe v tejto veci vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva na ochranu ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Vyššie citované ustanovenie čl. 127 ústavy limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov v tom zmysle, že ochrany základného práva na ústavnom súde sa možno domáhať subsidiárne, teda vtedy, ak nie je daná možnosť domáhať sa tejto ochrany na všeobecnom súde.

Pod uvedený princíp subsidiarity možno subsumovať aj prípady, keď sa sťažovateľ ako účastník konania pred orgánom verejnej správy môže domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd, k porušeniu ktorých malo dôjsť nezákonným rozhodnutím tohto orgánu verejnej správy, využitím právnych prostriedkov nápravy, ktoré mu na tento účel dáva k dispozícii zákon.

V prípade sťažovateľa bolo konanie o priestupku zastavené podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o priestupkoch“) z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom. Keďže konanie o priestupku bolo zastavené z tohto dôvodu, sťažovateľ mal

právo podať proti nemu odvolanie, a to podľa ustanovenia § 76 ods. 2 zákona o priestupkoch.

Podľa ustanovenia § 51 zákona o priestupkoch ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní (Správny poriadok).

Podľa ustanovenia § 59 ods. 1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; (...). Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa názoru ústavného súdu mal sťažovateľ okrem možnosti podať odvolanie proti rozhodnutiu obvodného úradu aj právo podať návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom podľa ustanovenia § 83 zákona o priestupkoch.

Podľa ustanovenia § 83 ods. 2 zákona o priestupkoch návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní (§ 53 Správneho poriadku), ktorým je odvolanie.

Podľa ustanovenia § 83 ods. 5 zákona o priestupkoch pri preskúmaní rozhodnutia o priestupku súdom sa postupuje podľa osobitných predpisov (§ 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Právna úprava obsiahnutá v § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku zakladá právomoc správnych súdov poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred zásahom do jeho základných práv označených v ústavnej sťažnosti a vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o namietanom porušení jeho základných práv, k porušeniu ktorých malo podľa vyjadrenia sťažovateľa dôjsť rozhodnutím obvodného úradu, ako aj jeho predchádzajúcim postupom (obdobne napr. I. ÚS 9/02, III. ÚS 72/02, IV. ÚS 264/04, III. ÚS 371/04).

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ mal k dispozícii dostupný a účinný prostriedok nápravy, využitím ktorého mohol dosiahnuť účinnú ochranu svojich základných práv. Takouto účinnou ochranou jeho základného práva na ochranu ľudskej dôstojnosti a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu bolo odvolanie proti rozhodnutiu obvodného úradu a následne po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2005